

บทสรุป

ตลาดสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกสินค้าประมงอันดับที่ 1 ของไทยสร้างรายได้กว่า 46,000 ล้านบาทต่อปี เมื่อสหรัฐอเมริกาประกาศขึ้นภาษีนำเข้าของไทยร้อยละ 36 ซึ่งสูงกว่าคู่แข่งอย่างแคนาดาอัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 25 ชิลีร้อยละ 10 อินเดียร้อยละ 26 อินโดนีเซียร้อยละ 19 เวียดนามร้อยละ 20 เอกวาดอร์ร้อยละ 10 จีนร้อยละ 145 และนอร์เวย์ร้อยละ 15 ดังนั้นจึงสรุปผลกระทบจากการขึ้นภาษีนำเข้าได้ดังนี้

1. ไทยมีสัดส่วนการส่งออกสินค้าประมงร้อยละ 5.17 -ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงทั้งหมดของสหรัฐอเมริกา อยู่ในอันดับที่ 9 รองจากแคนาดา ชิลี อินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม เอกวาดอร์ จีนและนอร์เวย์ ซึ่งมีอัตราภาษีนำเข้าต่ำกว่าไทยทั้งสิ้น (ยกเว้นจีน) ทำให้ความสามารถในการแข่งขันในตลาดสหรัฐอเมริกาของไทยจะยิ่งลดลงอย่างมาก

2. จากการขึ้นภาษีดังกล่าวคาดการณ์ว่าจะส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าประมงของไทยลดลงประมาณ 20-30% **หรือประมาณ 9,642 - 14,463 ล้านบาท** โดยแบ่งเป็นมูลค่าการส่งออกจากผลผลิตภายในประเทศ 3,700-5,500 ล้านบาท และเป็นมูลค่าจากผลผลิตจากการนำเข้า 5,942 - 8,913 ล้านบาท แต่ในระยะยาวอาจจะส่งออกลดลงมากถึง 14,463 ล้านบาท ปริมาณการส่งออกที่ลดลงอาจจะทำให้ราคาสัตว์ภายในประเทศตกต่ำได้

3. สินค้าประมงส่งออกหลักของไทยเกือบร้อยละ 80 เป็นสินค้าน้ำ (47%) และกุ้ง (31%) การขึ้นภาษีนำเข้าจะส่งผลกระทบต่อสินค้าประมงของไทยทั้ง 2 กลุ่ม โดยคาดว่าปลาหน้ำกระป๋องจะลดลงประมาณ **ลดลงประมาณ 3,976-5,964 ล้านบาท** และกุ้งจะลดลงประมาณ **ประมาณ 5,180 - 6,020 ล้านบาท**

4. แนวทางการแก้ไขตลาดส่งออกใหม่อย่างตลาดสหภาพยุโรป หรือจีน การปรับเปลี่ยนสินค้าที่มีการแปรรูปมากขึ้นทดแทนการส่งออกสินค้าวัตถุดิบ ส่งเสริมการเพิ่มการบริโภคภายใน การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มความเข้มงวดการนำเข้าสินค้าเนื่องจากสินค้าในบางประเทศหันมาส่งเข้าไทยทดแทนการส่งออกไปสหรัฐอเมริกาลดลง

กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ

กรกฎาคม 2568

การค้าสินค้าประมงระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาและผลกระทบต่อการขึ้นภาษ้นำเข้า

1. การส่งออกสินค้าประมงของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา

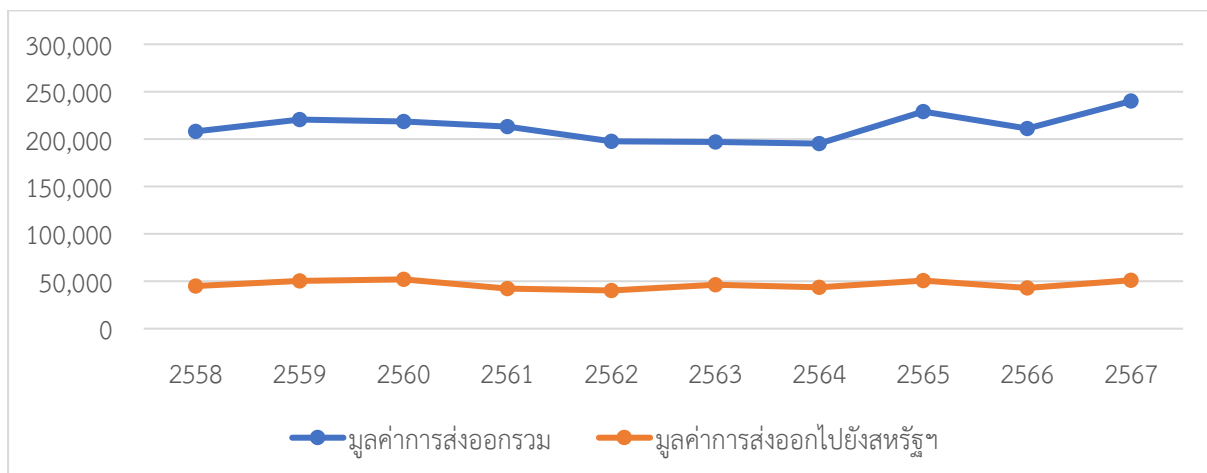
ตลาดสหรัฐอเมริกาถือเป็นตลาดส่งออกสินค้าประมงที่สำคัญมากเป็นอันดับที่ 1 ในรอบ 10 ปี ที่ผ่านมา (2558 – 2567) มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 21.79 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงทั้งหมด ปริมาณการส่งออกเฉลี่ย 236,255 ตันต่อปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.09 ต่อปี ส่วนมูลค่าเฉลี่ย 46,413 ล้านบาทต่อปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.26 ต่อปี ทั้งนี้ ปี 2567 เป็นการส่งออกสูงสุดทั้งปริมาณและมูลค่าในรอบ 10 ปี

ตารางที่ 1 การส่งออกสินค้าประมงของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา ปี 2558-2567

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	ส่งออกสินค้าประมงทั้งหมด		ส่งออกสินค้าประมงไปสหรัฐฯ		สัดส่วน (%)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2558	1,683,552	208,141	218,223	45,048	12.96	21.64
2559	1,666,249	220,547	227,392	50,226	13.65	22.77
2560	1,510,118	218,448	235,285	51,987	15.58	23.80
2561	1,560,664	213,037	217,276	42,267	13.92	19.84
2562	1,546,150	197,583	225,604	40,267	14.59	20.38
2563	1,646,585	196,786	261,914	46,243	15.91	23.50
2564	1,557,507	195,220	237,638	43,471	15.26	22.27
2565	1,592,974	229,123	250,645	50,815	15.73	22.18
2566	1,476,737	211,286	217,055	42,928	14.70	20.32
2567	1,757,346	240,062	271,521	50,882	15.45	21.20
เฉลี่ย/ปี	1,599,788	213,023	236,255	46,413	14.78	21.79
% เปลี่ยนแปลง/ปี	0.79	1.92	3.09	2.26		

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง ประมวลผลข้อมูลจากกรมศุลกากร



ภาพที่ 1 มูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปสหรัฐอเมริกา ปี 2558-2567 (ล้านบาท)

สินค้าประมงส่งออกหลักได้แก่ ทูน่ากระป๋อง กุ้งและผลิตภัณฑ์ และอาหารสุนัขและแมวกระป๋อง

2. การนำเข้าสินค้าประมงจากสหรัฐอเมริกา

ไทยนำเข้าสินค้าประมงจากสหรัฐอเมริกาในสัดส่วนเพียงร้อยละ 3 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าประมงทั้งหมด ในรอบ 10 ปี ที่ผ่านมา ปริมาณนำเข้าเฉลี่ยปีละ 76,276 ตัน มูลค่าเฉลี่ย 6,139 ล้านบาทต่อปี โดยแนวโน้มปริมาณการนำเข้าลดลงร้อยละ 12.92 ต่อปี มูลค่าลดลงร้อยละ 4.59 ต่อปี

ตารางที่ 2 การนำเข้าสินค้าประมงของไทยจากสหรัฐอเมริกา ปี 2558-2567

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	ปริมาณ	มูลค่า	การเปลี่ยนแปลง	
			ปริมาณ	มูลค่า
2558	126,266	7,304		
2559	111,472	7,501	-11.72	2.70
2560	108,129	8,250	-3.00	9.98
2561	101,681	8,501	-5.96	3.04
2562	96,637	6,794	-4.96	-20.09
2563	71,409	5,769	-26.11	-15.09
2564	39,554	3,715	-44.61	-35.61
2565	37,085	5,442	-6.24	46.49
2566	38,830	4,316	4.71	-20.68
2567	31,698	3,795	-18.37	-12.08
เฉลี่ย	76,276	6,139	-12.92	-4.59

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง ประมวลผลข้อมูลจากกรมศุลกากร

3. ดุลการค้า

จากการที่ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าประมงไปยังสหรัฐอเมริกามากกว่านำเข้า ส่งผลทำให้ไทยได้ดุลการค้าในทุกปี โดยรอบ 10 ปีที่ผ่านมาไทยได้ดุลการค้าเฉลี่ย 40,556 ล้านบาทต่อปี โดยปี 2567 ได้ดุลการค้ามากถึง 47,087 ล้านบาท

ตารางที่ 3 ดุลการค้าสินค้าประมงของไทยกับสหรัฐอเมริกา ปี 2558-2567

หน่วย : ล้านบาท

ปี	มูลค่าการส่งออก	มูลค่าการนำเข้า	ดุลการค้า
2559	50,226	7,501	42,724
2560	51,987	8,250	43,737
2561	42,267	8,501	33,766
2562	40,267	6,794	33,473
2563	46,243	5,769	40,475
2564	43,471	3,715	39,757
2565	50,815	5,442	45,374
2566	42,928	4,316	38,612
2567	50,882	3,795	47,087
เฉลี่ย	46,565	6,009	40,556

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง ประมวลผลข้อมูลจากกรมศุลกากร

4. การนำเข้าสินค้าประมงของสหรัฐอเมริกา

ตลาดสหรัฐอเมริกาถือเป็นตลาดนำเข้าสินค้าประมงที่ใหญ่ที่สุด ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (2558-2567) มีปริมาณนำเข้าเฉลี่ย 3 ล้านตันต่อปี มูลค่าเฉลี่ย 23,860 ล้านบาทต่อปี (811,000 ล้านบาท) ส่วนการนำเข้าจากไทยสัดส่วนมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 7.23 ในปี 2558 เหลือเพียงร้อยละ 4.36 ในปี 2567

ตารางที่ 4 การนำเข้าสินค้าประมงของสหรัฐอเมริกา ปี 2558-2567

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านUSD

ปี	นำเข้าสินค้าประมงทั้งหมด		นำเข้าสินค้าประมงจากไทย		สัดส่วน (%)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2558	2,699,367	19,178	218,652	1,386	8.10	7.23
2559	2,782,224	19,866	220,596	1,390	7.93	7.00
2560	2,849,138	21,946	212,177	1,436	7.45	6.54
2561	2,932,088	22,921	192,033	1,233	6.55	5.38
2562	2,846,505	22,400	203,235	1,247	7.14	5.56
2563	2,943,867	21,886	236,714	1,378	8.04	6.30
2564	3,302,616	28,462	195,716	1,188	5.93	4.17
2565	3,362,079	30,388	221,125	1,373	6.58	4.52
2566	3,146,900	25,769	184,044	1,132	5.85	4.39
2567	3,201,276	25,779	201,731	1,125	6.30	4.36
เฉลี่ย	3,006,606	23,860	208,603	1,289	6.99	5.55

ที่มา : NOAA

โดยการนำเข้าจากไทยมากเป็นอันดับที่ 9 รองจากแคนาดา ซิลี อินเดีย อินโดนีเซีย เวียดนาม เอกวาดอร์ จีน และ นอร์เวย์

ตารางที่ 5 การนำเข้าสินค้าประมงของสหรัฐอเมริกา ปี 2558-2567

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านUSD

อันดับ	ประเทศ	เฉลี่ย 3 ปี (ปี 2565 – 2567)		% สัดส่วนเฉลี่ย 3 ปี	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1	แคนาดา	308,903	3,924	9.54	14.37
2	ซิลี	301,757	3,277	9.32	12
3	อินเดีย	329,147	2,680	10.17	9.81
4	อินโดนีเซีย	233,214	2,194	7.21	8.03
5	เวียดนาม	330,530	1,892	10.21	6.93
6	เอกวาดอร์	245,936	1,697	7.6	6.21
7	จีน	358,931	1,680	11.09	6.15
8	นอร์เวย์	125,513	1,412	3.88	5.17
9	ไทย	202,300	1,210	6.25	4.43
10	เม็กซิโก	103,133	692	3.19	2.53
	อื่น ๆ	697,388	6,656	21.55	24.37
รวมนำเข้าทั้งหมด		3,236,751	27,312	100	100

ที่มา : NOAA

5. นโยบายการขึ้นภาษีของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์

เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2568 นายโดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ประกาศใช้มาตรการทางภาษีตอบโต้ (reciprocal tariffs) กับหลายประเทศทั่วโลก ด้วยการปรับขึ้นภาษีสินค้านำเข้า 2 ส่วน คือ 1) การเก็บภาษีขั้นต่ำ (Baseline) ร้อยละ 10 ซึ่งจะเรียกเก็บกับสินค้าจากทุกจากประเทศที่สหรัฐฯ นำเข้า และ 2) การเก็บภาษีส่วนเพิ่ม (Additional) ร้อยละ 10 - 49 กับหลายประเทศที่มีการเกิดดุลการค้ากับสหรัฐฯ สูง โดยไทยถูกเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมสูงถึง ร้อยละ 36 ขณะที่จีนถูกเรียกเก็บเพิ่มเติมร้อยละ 34 เวียดนาม ร้อยละ 46 อินโดนีเซีย ร้อยละ 32 และอินเดีย ร้อยละ 26 เป็นต้น อย่างไรก็ตามมีการปรับอัตราภาษีนำเข้าจากบางประเทศ อาทิเช่น ในวันที่ 3 กรกฎาคม 2568 เวียดนามปรับลดเหลือร้อยละ 20 และในวันที่ 15 กรกฎาคม 2568 อินโดนีเซียปรับลดเหลือร้อยละ 19

6. คาดการณ์ผลกระทบจากนโยบายการขึ้นภาษีของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์

การแบ่งกลุ่มสินค้าและการแยกสินค้าประมงที่ผลิตภายในประเทศและการนำเข้าเพื่อแยกให้เห็นกระทบว่าการขึ้นภาษีแล้วจะกระทบต่อสินค้าใดที่ผลิตในประเทศและจากการนำเข้า เมื่อพิจารณาสินค้าประมงที่ไทยส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาในช่วงปี 2565-2567 มีปริมาณ 246,407 ตัน มูลค่า 48,208 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ 85,894 ตัน (35%) และจากการนำเข้า 160,513 ตัน (65%) โดยสินค้าประมงที่ผลิต

ภายในประเทศแล้วส่งออกไปสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ ได้แก่ กลุ่มกุ้ง กลุ่มปลาทะเล ทูน่าและเครื่องปรุงรส ส่วนสินค้าที่มาจากการนำเข้า ได้แก่ทูน่า อาหารสุนัขหรือแมว กลุ่มปลาทะเล และกลุ่มกุ้ง

ตารางที่ 6 การส่งออกสินค้าประมงของไทยไปสหรัฐฯ แยกตามแหล่งผลิต

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

กลุ่มสินค้า	ส่งออกเฉลี่ย 2565-2567		ผลิตภายในประเทศ		ผลิตจากการนำเข้า	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ทูน่า	107,371	18,284	10,737	1,828	96,634	16,456
กลุ่มกุ้ง	30,253	12,475	24,202	9,980	6,051	2,495
อาหารสุนัขหรือแมว	34,488	6,746	3,449	675	31,039	6,072
ปลาทะเล	33,528	5,794	18,440	3,187	15,087	2,607
เครื่องปรุงรส	24,714	1,427	22,243	1,284	2,471	143
หมึก	4,704	1,467	1,882	587	2,823	880
ซูริมิ	7,092	919	2,128	276	4,965	643
ปู	980	532	588	319	392	213
หอย	1,051	207	631	124	421	83
ปลาน้ำจืด	1,828	175	1,462	140	366	35
ปลาสวยงาม	90	94	72	75	18	19
อาหารกุ้ง	101	39	60	23	40	16
อื่น ๆ	207	47	124	28	83	19
รวม	246,407	48,208	85,894	18,500	160,513	29,709

ที่มา : กรมศุลกากร ประมวลโดยกลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง กรมประมง

จากการประเมินผลกระทบเบื้องต้น โดยประเมินจากอัตราภาษีนำเข้าของประเทศคู่แข่งของไทย และศักยภาพในการส่งออกของไทยในตลาดสหรัฐอเมริกา คาดว่าการส่งออกในระยะสั้นจะลดลงประมาณร้อยละ 20-30 ของมูลค่าที่ไทยเคยส่งออกในช่วงปี 2565-2567 ซึ่งทำให้ไทยสูญเสียมูลค่าส่งออกประมาณ 9,642-14,463 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นมูลค่าการส่งออกที่มีผลผลิตภายในประเทศ 3,700-5,500 ล้านบาท และเป็นมูลค่าจากผลผลิตจากการนำเข้า 5,942 – 8,913 ล้านบาท แต่ในระยะยาวการส่งออกน่าจะส่งผลกระทบมากกว่านี้ เนื่องจากคู่แข่งมีความได้เปรียบด้านอัตราภาษีนำเข้าที่ต่ำกว่ารวมทั้งมีศักยภาพในการปรับตัวมาก อาจจะทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงมากถึง 48,208 ล้านบาท หรือลดลงมากถึงร้อยละ 50

ตารางที่ 7 การประเมินผลกระทบจากการขึ้นภาษีนำเข้าของสหรัฐอเมริกา

ประเมินการ ส่งออกลดลง	ผลผลิตภายในประเทศ		ผลผลิตจากการนำเข้า		รวม	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
10%	8,589	1,850	16,051	2,971	24,641	4,821
20%	17,179	3,700	32,103	5,942	49,281	9,642
30%	25,768	5,550	48,154	8,913	73,922	14,463
40%	34,358	7,400	64,205	11,883	98,563	19,283
50%	42,947	9,250	80,256	14,854	123,204	24,104
ส่งออกเฉลี่ย 2565-2567	85,894	18,500	160,513	29,709	246,407	48,208

7. การวิเคราะห์ผลกระทบจากมาตรการตอบโต้ทางภาษีของสหรัฐฯ ต่อสินค้าสินค้าประมงที่สำคัญ

7.1 ปลาทูน่า

ผลผลิตปลาทูน่าของไทย ปี 2567

ผลจับปลาทูน่าในน่านน้ำไทยเกือบทั้งหมดมาจากการทำประมงพาณิชย์ โดยในปี 2567 มีปริมาณรวม 70,723 ตัน คิดเป็นมูลค่า 3,828 ล้านบาท ประกอบด้วยปลาโอลาย 33.1% ปลาโอดำ 30.1% ปลาโอหลอด 22.5% ปลาทูน่าทองแถบ 8.5% และปลาอื่น ๆ 5.8%

การนำเข้า และส่งออกสินค้าทูน่าและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2567

การนำเข้า ปริมาณ 861,292 ตัน มูลค่า 50,443 ล้านบาท โดยผลิตภัณฑ์ที่ไทยนำเข้าส่วนใหญ่เป็น ปลาทูน่าแช่แข็งที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตปลาทูน่ากระป๋อง (97.2%) โดยนำเข้าจากไต้หวัน 17.9% ไมโครนีเซีย 14.9% เกาหลีใต้ 13.2% นาอูรู 11.3% วานูอาตู 6.9% และประเทศอื่น ๆ 35.8% จำแนกเป็น ปลาทูน่า Skipjack 79.9 % Yellowfin 11.3 % Albacore 4.3% Bigeye 1.8% และอื่น ๆ 2.7%

การส่งออก ปริมาณ 599,794 ตัน มูลค่า 88,248 ล้านบาท ส่วนใหญ่ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกเป็นปลาทูน่ากระป๋องและผลิตภัณฑ์ 93.2% ปลาทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง 2.5% ทูน่าลอยน้สดแช่เย็นแช่แข็ง 1.1% และทูน่าแปรรูป 3.1% ตลาดส่งออกหลัก คือ สหรัฐอเมริกา 21.7% ญี่ปุ่น 8.7% ออสเตรเลีย 7.8% ลิเบีย 6.4% ซาอุดีอาระเบีย 5.8% และประเทศอื่น ๆ 49.6%

สำหรับการส่งออกสินค้าปลาทูน่าและผลิตภัณฑ์ไปตลาดสหรัฐฯ ปริมาณ 117,784 ตัน คิดเป็นมูลค่า 19,176 ล้านบาท ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปแบบปลาทูน่ากระป๋อง 87.7% (ปริมาณ 106,033 ตัน มูลค่า 16,825 ล้านบาท) ทูน่าแปรรูป 8.2% และทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง 4.1% ซึ่งเดิมสหรัฐฯ กำหนดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าปลาทูน่าและผลิตภัณฑ์ทูน่าส่วนใหญ่จากไทยเป็น 12.5%

การวิเคราะห์ผลกระทบต่อการส่งออกปลาทูน่าของไทย

ปลาทูน่า ในช่วงปี 2565-2567 ปริมาณส่งออกเฉลี่ย 112,528 ตัน มูลค่า 568 ล้านบาทหรือ (19,880 ล้านบาท) มีสัดส่วนมากถึง 46.93% ของมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปสหรัฐฯ

โดยสหรัฐฯ นำเข้าจากไทยมากที่สุด คิดเป็น 29% รองลงมาคือ เวียดนาม 17% อินโดนีเซีย 13% เม็กซิโก 8% เอกวาดอร์ 6% และสเปน 3%

เมื่อพิจารณาอัตราภาษีตามนโยบายทรมัปป พบว่า อัตราภาษีของไทยสูงสุดที่ 36% เวียดนาม 20% และอินโดนีเซีย 19% ดังนั้น จึงคาดว่าไทยจะเสียส่วนแบ่งการตลาดให้กับเวียดนามและอินโดนีเซียเพิ่ม คาดการณ์ว่าการส่งออกสินค้าทูน่าของไทยจะลดลงประมาณร้อยละ 20-30 หรือลดลงประมาณ 3,976-5,964 ล้านบาท

ตารางที่ 8 การนำเข้าทูน่าของสหรัฐฯ เฉลี่ย ปี 2565 – 2567

ประเทศ (คู่แข่ง)	เฉลี่ย ปี 2565-2567		ส่วนแบ่ง การตลาด	อัตราภาษี Reciprocal ที่ US เรียกเก็บ (%)	ส่วนต่างภาษี กับไทย (%)
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)			
THAILAND	112,528	19,880	29	36	0
VIETNAM	45,055	12,985	17	20	-16
INDONESIA	31,036	9,835	13	19	-17
MEXICO	21,113	5,250	8	25	-11
ECUADOR	23,433	5,075	6	10	-26
SPAIN	3,307	1,855	3	20	-16

ที่มา : NOAA

ผลกระทบต่อผู้ประกอบการและชาวประมง

ปัจจุบันมีเรือประมงอวนล้อมจับปลาทูน่า (ปลาโอ) ในน่านน้ำไทย จำนวน 674 ลำ โดยผลจับในปี 2567 มีปริมาณรวม 70,723 ตัน คิดเป็นมูลค่า 3,828 ล้านบาท ถึงแม้ว่าสัดส่วนการใช้ปลาทูน่าภายในประเทศในการทำปลาทูน่ากระป๋อง แต่การส่งออกสินค้าทูน่ากระป๋องไปยังสหรัฐอเมริกาที่ลดลงอาจจะส่งผลกระทบต่อราคาปลาโอภายในประเทศที่อาจจะลดลงได้

7.2 สินค้ากุ้ง

ผลผลิตกุ้งทะเลของไทย ปี 2567

เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเล จำนวน 26,712 ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง 328,119 ไร่ ในพื้นที่ 35 จังหวัด แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ สุราษฎร์ธานี ตรัง จันทบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร โดยมีผลผลิตกุ้งทะเลจากการเลี้ยงทั้งหมด 372,000 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 1.2 ตัน/ไร่ คิดเป็นมูลค่า 59,035 ล้านบาท โดยจำแนกเป็นกุ้งขาวแวนนาไม 350,000 ตัน (94%) และกุ้งกุลาดำ 22,000 ตัน (6%)

การนำเข้า และส่งออกสินค้ากุ้งทะเลและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2567

การนำเข้า ปริมาณ 14,474 ตัน มูลค่า 2,416 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ากุ้งน้ำเย็น (กุ้งแดง) สดแช่เย็นแช่แข็ง สำหรับนำมาเป็นวัตถุดิบเพื่อการแปรรูปและส่งออก 87.50% กุ้งปรุงแต่ง 8.99% กุ้งอื่น ๆ 3.51% หากพิจารณาจากมูลค่าการนำเข้า พบว่า ตลาดหลัก ได้แก่ อาร์เจนตินา 44.06% รองลงมา คือ ปากีสถาน 6.66% เอกวาดอร์ 5.92% แคนาดา 5.26% อินเดีย 5.24% และประเทศอื่น ๆ 32.86% ซึ่งเป็นการนำเข้ากุ้งขาวแวนนาไม ปริมาณ 723 ตัน มูลค่า 210 ล้านบาท คิดเป็น 5.00% และ 8.71% ตามลำดับ

การส่งออก ปริมาณ 130,071 ตัน คิดเป็นมูลค่า 42,563 ล้านบาท ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปแบบ กุ้งขาวแวนนาไมสดแช่เย็นแช่แข็ง 50.67% กุ้งแปรรูป 28.75% กุ้งกระป๋อง 17.40% และกุ้งอื่น ๆ 3.18% ตลาดส่งออกหลัก คือ ญี่ปุ่น 25.41% และสหรัฐอเมริกา 25.41% รองลงมาคือ จีน 21.12% เกาหลีใต้ 5.43% ไต้หวัน 5.38% และประเทศอื่นๆ 17.25%

สำหรับการส่งออกสินค้ากุ้งทะเลและผลิตภัณฑ์ไปตลาดสหรัฐฯ ปริมาณ 27,287 ตัน คิดเป็นมูลค่า 10,813 ล้านบาท ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปแบบกุ้งปรุงแต่ง 43.71% กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง 35.98% และกุ้งกระป๋อง 20.31% ซึ่งเดิมสหรัฐฯ กำหนดอัตราภาษีนำเข้าผลิตภัณฑ์กุ้งส่วนใหญ่จากไทยเป็นศูนย์

การวิเคราะห์ผลกระทบต่อการส่งออกกุ้งของไทย

สินค้ากุ้งส่งออกในภาพรวม

ในช่วงปี 2565-2567 ปริมาณส่งออกเฉลี่ย 31,858 ตัน มูลค่า 369 ล้านเหรียญฯ (12,915 ล้านบาท) มีสัดส่วนมากถึง 30.46% ของมูลค่าการส่งออกสินค้าประมงของไทยไปสหรัฐฯ โดยส่วนใหญ่สหรัฐฯ นำเข้าจากอินเดีย 37.04% เอกวาดอร์ 21.24% อินโดนีเซีย 16.91% เวียดนาม 11.40% เมื่อพิจารณาอัตราภาษีตามนโยบายทริมป์ พบว่า อัตราภาษีของประเทศคู่แข่งและผู้ส่งออกหลักที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นอินเดีย เอกวาดอร์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม ล้วนแต่มีอัตราที่ต่ำกว่าไทย ดังนั้น สินค้ากุ้งของไทย ที่ส่งออกไปสหรัฐฯ มีผลกระทบด้านลบอย่างแน่นอน โดยอินเดียที่มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุดและมีอัตราภาษี ที่ต่ำกว่าไทย 10% เวียดนาม มีอัตราภาษีต่ำกว่าไทย 16% รวมทั้งเอกวาดอร์มีอัตราภาษีต่ำกว่าไทย 26% ทำให้สินค้ากุ้งไทยไม่สามารถแข่งขันกับทั้ง 3 ประเทศได้อย่างแน่นอน ทั้งนี้ คาดการณ์ว่า ปริมาณ การส่งออกกุ้งทั้งหมดของไทยไปตลาดสหรัฐฯ จะลดลงประมาณ 12,738 - 14,562 ตัน มูลค่าลดลง ประมาณ 5,180 - 6,020 ล้านบาท

ตารางที่ 9 การนำเข้ากุ้งรวมของสหรัฐฯ เฉลี่ย ปี 2565 – 2567

ประเทศ (คู่แข่ง)	เฉลี่ย ปี 2565-2567		ส่วนแบ่ง การตลาด	อัตรากาซี Reciprocal ที่ US เรียกเก็บ (%)	ส่วนต่างกาซี กับไทย(%)
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)			
INDIA	298,005	85,750	37.04	26	-10
ECUADOR	197,590	48,895	21.24	10	-26
INDONESIA	149,339	44,065	16.91	32	-4
VIETNAM	67,235	25,200	11.40	46	10
THAILAND	31,858	12,915	5.02	36	0
ARGENTINA	15,125	6,615	3.08	10	-26
MEXICO	16,830	7,280	2.46	25	-11

ที่มา : NOAA

สินค้ากุ้งส่งออกที่เป็นวัตถุดิบหรือแปรรูปเบื้องต้น (พิกัด 0306)

ในช่วงปี 2565-2567 ไทยส่งออกปัสหรัฐฯ มีปริมาณเพียง 10,010 ตันต่อปี มูลค่า 4,480 ล้านบาทต่อปี มีสัดส่วนเพียง 2.31% ของการนำเข้ากุ้งในกลุ่มพิกัด 0306 ของสหรัฐฯ ทั้งหมด โดยสัดส่วนการนำเข้าจากอินเดียมีมากถึง 40.10% เอกวาดอร์ 27.10% อินโดนีเซีย 14.06% และเวียดนาม 6.46% เมื่อพิจารณาอัตรากาซีตามนโยบายทรมป์ ดังนั้น จึงคาดว่า สินค้ากุ้งไทยที่ส่งออกไปยังสหรัฐฯ ในกลุ่มพิกัด 0306 จะมีความสามารถในการแข่งขันลดลงอย่างมาก เนื่องจากไทยมีส่วนแบ่งตลาดน้อยอยู่แล้ว และยังได้รับผลกระทบจากอัตรากาซีที่สูงกว่าคู่แข่งด้วย (สหรัฐฯ นำเข้าในพิกัดนี้มากถึง 74%) ทั้งนี้ คาดการณ์ว่า การส่งออกกุ้งวัตถุดิบของไทยไปตลาดสหรัฐฯ จะลดลงประมาณ 80% โดยปริมาณลดลงประมาณ 8,008 ตัน มูลค่าลดลงประมาณ 3,500 ล้านบาท

ตารางที่ 10 : การนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง(พิกัด 0306) ของสหรัฐฯ เฉลี่ย ปี 2565 – 2567

ประเทศ(คู่แข่ง)	เฉลี่ย2565-2567		ส่วนแบ่ง การตลาด	อัตรากาซี Reciprocal ที่ US เรียกเก็บ (%)	ส่วนต่าง กาซีกับไทย (%)
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)			
INDIA	245,785	67,760	40.10	26	-10
ECUADOR	188,557	46,130	27.10	10	-26
INDONESIA	91,580	27,335	14.06	19	-17
VIETNAM	25,093	10,290	6.46	20	-16
MEXICO	16,658	7,210	3.29	10	-26
ARGENTINA	14,956	6,545	4.16	10	-26
THAILAND	10,010	4,480	2.31	36	0
PERU	2,864	27	0.50	10	-26

ที่มา : NOAA

สินค้าส่งออกที่เป็นกุ้งแปรรูป (พิกัด 1605)

ในช่วงปี 2565-2567 ไทยส่งออกปาสหรัฐฯ มีปริมาณ 21,848 ตันต่อปี มูลค่า 8,400 ล้านบาทต่อปี มีสัดส่วน 12.75% ของการนำเข้ากุ้งในกลุ่มพิกัด 1605 ของสหรัฐฯ ทั้งหมด สินค้ากุ้งกลุ่มนี้ยังมีโอกาสดีกว่า กุ้งในพิกัด 0306 เนื่องจากไทยมีส่วนแบ่งตลาดมากกว่ากุ้งวัตถุดิบ และมีศักยภาพในการแปรรูปกุ้งมูลค่าสูง ที่หลากหลาย แต่อย่างไรก็ตาม กุ้งในกลุ่มนี้มีสัดส่วนเพียง 26% ของการนำเข้ากุ้งทั้งหมดของสหรัฐฯ เท่านั้น และคาดว่าจะต้องเผชิญกับการแข่งขันจากเวียดนามที่มีอัตราภาษีต่ำกว่าไทย 16% และมีศักยภาพในการแปรรูปสินค้ากุ้งเช่นกัน ทั้งนี้ คาดการณ์ว่า การส่งออกกุ้งแปรรูปของไทยไป ตลาดสหรัฐฯ จะลดลงประมาณ 20 – 30% กล่าวคือ ปริมาณการส่งออกจะลดลงประมาณ 4,370 – 6,554 ตัน มูลค่าจะลดลงประมาณ 1,680 – 2,520 ล้านบาท

ตารางที่ 11 : การนำเข้ากุ้งแปรรูป (พิกัด 1605) ของสหรัฐฯ เฉลี่ย ปี 2565 – 2567

ประเทศ (คู่แข่ง)	เฉลี่ย 2565-2567		ส่วนแบ่ง การตลาด	อัตราภาษี Reciprocal ที่ US เรียกเก็บ (%)	ส่วนต่างภาษี กับไทย (%)
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)			
INDIA	52,220	17,990	28.29	26	-10
INDONESIA	57,759	16,730	25.09	19	-17
VIETNAM	42,142	14,910	25.53	20	-16
THAILAND	21,848	8,400	12.75	36	0
ECUADOR	9,032	2,765	4.48	10	-26
CHINA	3,911	805	1.10	34	-2
CANADA	868	385	0.56	25	-11
HONDURAS	502	175	0.40	10	-26

ที่มา : NOAA

ผลกระทบต่อผู้ประกอบการและเกษตรกร

เดิมไทยส่งออกกุ้งไปสหรัฐฯ เฉลี่ย 2,270 ตัน/เดือน (คิดเป็นน้ำหนักกุ้งสดประมาณ 4,000 ตัน) จากมาตรการทางภาษี ทำให้ตลาดสหรัฐอเมริกาชะลอคำสั่งซื้อทันที ส่งผลให้ผู้รวบรวม/ห้องเย็น ชะลอการรับซื้อผลผลิตจากฟาร์มเลี้ยงเกษตรกร ซึ่งมีผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 21,890 ตัน/เดือน จึงคาดการณ์ว่า ในระยะสั้น ช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน 2568 จะมีผลผลิตจากฟาร์มเกษตรกรรวม 65,672 ตัน และปริมาณกุ้งค้างสต็อกที่จะส่งไปตลาดสหรัฐฯ 12,000 ตัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่อุปทาน และทำให้ราคาจำหน่ายภายในประเทศตกต่ำ หากสถานการณ์ยืดเยื้อจะกระทบถึงปลายปี 2568 ประกอบกับสภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ไม่สามารถเพิ่มกำลังซื้อภายในประเทศมากนัก นอกจากนี้ จะทำให้ไทยเสียเปรียบทางภาษีกับคู่แข่งสำคัญ คือ อินเดีย เอกวาดอร์ และอินโดนีเซีย ส่งผลต่อความสามารถในทางแข่งขัน และเสียส่วนแบ่งการตลาดในระยะยาว

การดำเนินการเพื่อบรรเทาผลกระทบ

- 1) ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนจากการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมเป็นกุ้งกุลาดำ เพื่อผลิตสินค้ากุ้งกุลาดำ premium สำหรับส่งออกไปยังตลาดจีน เนื่องจากตลาดจีนมีความต้องการสูงและสินค้าไทยเป็นที่ยอมรับของจีน
- 2) ให้เกษตรกรปรับแผนการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการตลาด โดยเฉพาะเกษตรกรที่มีพื้นที่เลี้ยงมาก ควรชะลอการลงทุนพันธุ์ ในช่วง 2-3 เดือน

3) ส่งเสริมการบริโภคภายในประเทศและส่งเสริมการกระจายสินค้าออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อเกษตรกรในระยะสั้น

4) ปรับบ่อเลี้ยงกุ้งขาวหรือบ่อกุ้งร้างเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจชนิดอื่น เช่น ปูทะเล ปลากระบอก และหอยแครง เป็นต้น

5) ส่งเสริมการเพาะเลี้ยง โดยลดต้นทุนการผลิต เช่น การใช้อาหารโปรตีนที่เหมาะสม การใช้จุลินทรีย์ การใช้พลังงานทางเลือก การใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงาน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี IoT การใช้ระบบ Smart Farm และระบบน้ำหมุนเวียน (RAS) เป็นต้น

6) เพิ่มการนำเข้ากากถั่วเหลืองและข้าวสาลีจากสหรัฐฯ มาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารกุ้ง เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร ซึ่งคิดเป็น 50% ของต้นทุนการเลี้ยงกุ้ง

7) เพิ่มการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากสหรัฐฯ มาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารปลา (เพิ่มเติมจากสัดส่วนการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ) เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร

8) เร่งเปิดตลาดใหม่ โดยการเจรจาลดภาษีผ่านการตกลงทางการค้าเสรี (FTA) ให้บรรลุเป้าหมาย เช่น Thai EU

.....